

دانشگاه فرهنگیان

فصلنامه علمی-تخصصی آموزش پژوهی

سال دوم، شماره هشتم، زمستان ۱۳۹۵

ارزیابی وضعیت اخلاق حرفه‌ای تدریس اساتید دانشگاه آزاد اسلامی

واحد سنج در سال ۱۳۹۶

هوشنگ جدیدی^۱، محسن اسماعیلی^۲، سید اسماعیل محمدیان نصرآبادی^۳،

زهره سلطانی‌راد^۴، مسعود عظمی^۵، فرید الماسی^۶، کیوان عزیزی^۷

چکیده

اخلاق حرفه‌ای تدریس در مدرسان باعث رشد تعالی و بالندگی آموزش کشور می‌شود. براین اساس پژوهش پیش رو به بررسی و ارزیابی وضعیت اخلاق حرفه‌ای اساتید می‌پردازد. مطالعه حاضر توصیفی-مقطعی بود. جامعه مورد مطالعه شامل کل دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنج بود که به صورت تصادفی ۲۰۰ نفر به عنوان نمونه آماری در نظر گرفته شد. ابزار گردآوری داده‌ها پرسش‌نامه استاندارد اخلاق حرفه‌ای تدریس سبحانی نژاد و همکاران در قالب ۴۸ گویه و ۶ مولفه می‌باشد. داده‌ها با کمک نرم‌افزار آماری SPSS21 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج یافته‌ها نشان داد که بالاترین امتیاز اخلاق حرفه‌ای تدریس مدرسان در ابعاد بعد ویژگی‌های شخصیتی با امتیاز (۳/۷۸) در سطح مطلوب و بعد تسلط بر روش‌های تدریس با امتیاز (۳/۰۴)، بعد رعایت قوانین آموزشی با امتیاز (۲/۹۷)، بعد اشراف بر محتوا با امتیاز (۲/۵) در سطح نسبتاً مطلوب، بعد شناخت و توجه مختلف یادگیرنده با امتیاز (۲/۰۶) بعد ارزشیابی استاندارد با امتیاز (۱/۹۳) در سطح نامطلوب قرار داشتند. بررسی میانگین امتیاز عوامل شش‌گانه ارزیابی اخلاق حرفه‌ای مدرسان نشان داد در مجموع، گروه با کسب امتیاز ۲/۳۳ از امتیاز کل ۵ و بر اساس معیار رتبه‌بندی در وضعیت نسبتاً مطلوب قرار داشت.

کلید واژه‌ها: اخلاق حرفه‌ای، تدریس، اساتید، دانشجویان.

^۱ گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، سنج، ایران

^۲ کارشناس ارشد علوم سیاسی و دبیر آموزش پرورش کرمانشاه.

^۳ کارشناس ارشد روان‌شناسی بالینی و کارمند شبکه بهداشت قصر شیرین.

^۴ دبیر آموزش و پرورش شهرستان بروجرد.

^۵ مدیر عامل مرکز آموزش زبان‌های خارجی مدیران کرج.

^۶ کارشناس ارشد تکنولوژی آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه.

^۷ دانشجوی دکتری زبان انگلیسی و دبیر آموزش و پرورش سرپل ذهاب (نویسنده مسئول)

بیان مساله

در هر جامعه، گروه‌های مختلف حرفه‌ای، علاوه بر اصول و ضوابط اخلاق عمومی، از نظام ارزشی خاصی پیروی می‌کنند که مورد پذیرش جمعی آن حرفه بوده و اخلاق حرفه‌ای نامیده می‌شود (Farmahini Farahani, Maleki, 2014). رعایت اخلاق حرفه‌ای در تمام امور سازمان و تأثیر آن بر کارایی و اثربخشی سازمان مورد توافق محققان قرار گرفته است و رفتار اخلاقی تأثیر چشمگیری بر روی فعالیت‌ها و نتایج سازمان دارد، زیرا بهره‌وری را افزایش داده، ارتباطات را بهبود بخشیده و میزان خطرپذیری را کاهش می‌دهد (Beheshtifar, Nikoee, Moghadam. 2010). از آن جایی که آموزش زیر بنای توسعه پایدار انسانی است و ابزار اصلی برای تحقق اهداف توسعه به شمار می‌رود. بنابراین باید در جهت توسعه کامل شخصیت انسانی باشد و تحقق اهداف آموزشی نمی‌تواند بدون توجه به جنبه‌های اخلاقی صورت پذیرد، زیرا پیوند آموزش و اخلاق، پیوندی استوار و ناگسستنی است (Moghanizade. 2006). به طور کلی، با توجه به گفتگوهای مطرح شده در ضابطه‌های اخلاقی دانشگاه‌های برتر می‌توان ضوابط اخلاق در آموزش عالی را به چهار دسته مدیریتی، تدریس، پژوهشی و دانشجویی تقسیم کرد (Arasteh, Jahed. 2011). در مطالعه حاضر، مولفه اخلاق تدریس مورد مطالعه قرار می‌گیرد. توجه به رشد و توسعه همه جانبه استاد (به ویژه ارتقای اخلاقی وی) می‌تواند ضمن بهبود عملکرد کلاسی منجر به حفظ امنیت، رفاه و تعالی فردی و گروهی دانشجویان شود و متقابلاً عدم توجه به آن نیز می‌تواند به توانایی دانشجویان در یادگیری و اشراف نظری و تخصصی بر محتوای درسی لطمه وارد کند (Peyman, Zarian, Sadeghifar, Alizadeh, Yaghubi, Yamani N. 2011). از دید دانشجویان دانشگاه بیرجند، مهم‌ترین معیارهای اخلاق حرفه‌ای تدریس شامل ویژگی‌های فردی، ارتباطات بین فردی، مهارت‌های تدریس، مهارت‌های ارزش‌یابی و رعایت قوانین آموزشی بود (Talebzadeh Shoshtari, Pourshafaie. 2011). در بررسی ویژگی‌های تدریس اثربخش از دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، مهم‌ترین معیارهای اخلاق حرفه‌ای تدریس شامل روابط انسانی، مهارت‌های

تدریس، ویژگی‌های شخصیتی و مهارت‌های ارزش‌یابی بود (Mirmohammadi Meybodi, 2013). نجفی و همکاران در سال ۱۳۹۵ پژوهشی با هدف ارزیابی ابعاد اخلاق حرفه‌ای تدریس اعضای هیأت علمی از دیدگاه دانشجویان دانشکده پزشکی دانشگاه شاهد انجام دادند. یافته‌ها نشان داد که دانشجویان ویژگی‌های شخصیتی، اشراف بر محتوا، تسلط بر روش‌های تدریس، شناخت وجوه مختلف یادگیرنده، ارزشیابی استاندارد و رعایت قوانین آموزشی که ابعاد اخلاق حرفه‌ای تدریس اعضای هیأت علمی می‌باشند را در حد بالاتر از متوسط ارزیابی نمودند (Najafi, Maleki, 2016). جنابادی و ناستی‌زایی در سال ۱۳۹۴ به مقایسه وضع موجود و مطلوب اخلاق حرفه‌ای تدریس در اعضای هیات علمی؛ دانشگاه سیستان و بلوچستان پرداختند. یافته‌ها نشان داد میانگین نمرات وضعیت موجود کیفیت اخلاق حرفه‌ای تدریس و تمامی مولفه‌های آن با وضعیت مطلوب تفاوت معنی‌داری داشت. بین دیدگاه دانشجویان در زمینه کیفیت مولفه‌های اخلاق حرفه‌ای تدریس اساتید دانشگاه سیستان و بلوچستان بر اساس جنسیت، رشته و مقطع تحصیلی تفاوت معنی‌داری وجود نداشت. نتایج نشان داد اخلاق حرفه‌ای تدریس اساتید دانشگاه سیستان و بلوچستان کمی بالاتر از حد متوسط ارزیابی می‌شود، اما بین وضعیت موجود اخلاق حرفه‌ای تدریس اساتید با وضعیت مطلوب آن فاصله وجود دارد (Jenaabadi, Nastiezaie. 2015).

قنبری و اردلان در سال ۱۳۹۴ به بررسی دیدگاه دانشجویان نسبت به رعایت استانداردهای اخلاق حرفه‌ای اساتید و رابطه آن با کیفیت نظام آموزش عالی پرداختند. نتایج بررسی دیدگاه دانشجویان در خصوص رعایت استانداردهای اخلاق حرفه‌ای اساتید در سطح به نسبت مطلوب ارزیابی شد ولی از نظر آنان بین وضعیت موجود و مطلوب رعایت استانداردهای اخلاق حرفه‌ای شکاف وجود دارد. نتایج الگویابی معادلات ساختاری نشان داد که: اثر مستقیم اخلاق حرفه‌ای بر تضمین کیفیت مثبت و معنی‌دار است (Khanbari, s. Ardalan. 2015).

سبحانی نژاد و همکاران در سال ۱۳۹۳ به بررسی مولفه‌های اخلاق حرفه‌ای تدریس از دیدگاه دانشجویان؛ دانشگاه علوم پزشکی قم پرداختند. نتایج نشان داد. به جز مولفه شناخت ابعاد مختلف یادگیرنده، در مولفه‌های ویژگی‌های شخصیتی، اشراف بر محتوی، تسلط بر روش‌های تدریس، ارزش‌یابی استاندارد و رعایت قوانین آموزشی، اختلاف میانگین نسبت به حد متوسط، معنی‌دار بود (Sobhani Nejad, Najaf, Jafari Harandi, Farmahini Farahani. 2015).

ریولد و همکاران در سال ۲۰۰۸ در مطالعه خود با عنوان اخلاق حرفه‌ای اساتید دانشگاه نشان داد که اخلاق حرفه‌ای در حیطه فردی مشتمل بر چهار مؤلفه مسئولیت‌پذیری، نیکوکاری، صداقت و عدالت، در حیطه سازمانی متشکل از سه مؤلفه مدیریت و رهبری سازمانی، فرهنگ سازمانی و ساختار سازمانی و حیطه محیطی شامل یک مؤلفه بود. همچنین نتایج تحقیق وی نشان داد که در میان مؤلفه‌های اخلاق حرفه‌ای در وضعیت موجود بالاترین میانگین مربوط به مؤلفه صداقت و در وضعیت مطلوب بالاترین میانگین مربوط به مؤلفه مسئولیت‌پذیری بود (Reybold, Halx L, 2008).

کوکاباس و کاربوکس در سال ۲۰۰۶ در تحقیق خود با عنوان کدهای اخلاقی مورد انتظار برای اساتید دانشگاه به بررسی ارزش‌گذاری کدهای اخلاقی مورد استفاده توسط اساتید ترکیه پرداختند. یافته‌ها نشان داد که در میان چهارده کد اخلاقی که پرسیده شده بودند، بالاترین کدهای اخلاقی به ثبت رسیده توسط اساتید عدالت و صداقت بود و صلاحیت حرفه‌ای و بی‌طرفی به دنبال این دو کد گزارش شده است (Kocabas, Karakose. 2009). پینار در سال ۲۰۰۲ در تحقیقی که در دانشکده بازرگانی دانشگاه استانبول در باب ارزش‌های اخلاقی استادان دانشگاهی انجام داد به این نتایج دست یافت که از نظر نگرش استادان دانشکده بازرگانی دانشگاه استانبول در باب مسائل اخلاقی به ترتیب؛ تأمین منافع مالی در قبال نمره، مغشوش کردن نتایج با تحریف داده‌های تحقیق، نشان دادن مسافرت‌های شخصی، به مانند پژوهش علمی برای تأمین پشتیبانی مالی از دانشگاه، تأمین پشتیبانی زیاد با تحریف اسناد و

مدارک در تحقیقاتی که با پشتیبانی مالی انجام می‌گیرد، استفاده از آثار دیگران بدون اجازه و ذکر منبع و بیش از حد نشان دادن هزینه‌های مسافرتی که با پشتیبانی دانشگاه انجام می‌گیرد، موضوعاتی را تشکیل می‌دهند که در راس فهرست مسائل اخلاقی قرار دارند (Pinar, 2002). رافائل و کانیزال در سال ۲۰۰۱ در مطالعه‌ای تحت عنوان اخلاق حرفه‌ای اساتید، بهبود اخلاقی و اخلاق حرفه‌ای استادان تکراس را مورد بررسی قرار دادند که از حد انتظار پژوهشگر پایین‌تر بود. نتایج تفاوت‌هایی ظاهری را در استدلال اخلاقی در ارتباط با سن، جنس، موقعیت استخدام، رتبه علمی و بخش نشان می‌دهد. اما این تفاوت‌ها از نظر آماری معنادار نبود. سطوح بالا و پایین استدلال اخلاقی در ارتباط با عناصر اخلاقی و اعتقادی معنادار نبود. در تحلیل دوم، سن تنوع بیشتری از پاسخ‌ها را در رابطه با پرسش‌های اعتقادات اخلاقی ایجاد کرد. استادان ۳۵ ساله با کمتر نگرش مطلوبی نسبت به رفتارهای نامعلوم، به ویژه، در حیطة آمادگی برای تدریس را نشان دادند (Rafael, Canizal, 2001). با توجه به مطالب ارائه داده شده و از آنجا که تاکنونی پژوهی در سطح دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه در زمینه اخلاق حرفه‌ای تدریس صورت نگرفته این پژوهش به دنبال پاسخگویی به این سوال است که اخلاق حرفه‌ای تدریس مدرسان دانشگاه آزاد کرمانشاه در چه سطحی قرار دارد؟

روش‌شناسی

مطالعه حاضر توصیفی-مقطعی بود. جامعه مورد مطالعه شامل تمامی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنندج در سال ۱۳۹۶ بود که به صورت تصادفی ساده ۲۰۰ نفر به عنوان نمونه آماری در نظر گرفته شد. ابزار گردآوری داده‌ها پرسش‌نامه استاندارد اخلاق حرفه‌ای تدریس سبحانی نژاد و همکاران در قالب ۴۸ گویه و ۶ مولفه؛ ویژگی‌های شخصیتی (گویه‌های ۱ تا ۱۹)، تسلط بر محتوی (گویه‌های ۲۰ تا ۲۶) تسلط بر شیوه‌های تدریس (گویه‌های ۲۷ تا ۳۱)، شناخت ابعاد مختلف یادگیرنده (گویه‌های ۳۲ تا ۳۶)، ارزش‌یابی استاندارد (گویه‌های ۳۷ تا ۴۳) و رعایت قوانین و مقررات آموزشی (گویه‌های ۴۴ تا ۴۸)، به بررسی اخلاق حرفه‌ای تدریس اعضای هیات علمی می‌پردازد. پرسش‌نامه براساس طیف پنج‌گزینه‌ای لیکرت از

«خیلی کم» تا «خیلی زیاد» تنظیم شده است و نمره گذاری آن از یک (خیلی کم) تا ۵ (خیلی زیاد) است. برای امتیازدهی، میانگین مجموع نمرات گویه‌های هر مؤلفه به عنوان مبنا در نظر گرفته می‌شود و با توجه به طیف پنج درجه‌ای لیکرت نقطه برش طیف میانی پرسش‌نامه ۳ می‌باشد. شایان ذکر است در زمینه درجه‌بندی پاسخ‌ها میانگین به این صورت است که میانگین ۱ تا ۲/۱۰ در سطح نامطلوب، ۲/۱۱ تا ۳/۱۰ در سطح نسبتاً مطلوب و ۳/۱۱ تا ۵ در وضعیت مطلوب ارزیابی می‌شود. برای تعیین روایی پرسش‌نامه از روش روایی محتوی استفاده شد. برای تعیین پایایی پرسش‌نامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که در مطالعه سبحانی‌نژاد و همکاران [۲۱] ۰/۹۲ و در مطالعه جنابادی و ناستی‌زایی ۰/۸۸ به دست آمد. جهت رعایت اصول اخلاقی پژوهش، شرکت نمونه‌ها در طرح کاملاً داوطلبانه صورت گرفت و توضیحات لازم در مورد طرح، چگونگی استخراج و ارائه اطلاعات، محرمانه بودن اطلاعات فردی، عدم نیاز به درج نام و نام خانوادگی و سایر نکات اخلاقی به داوطلبان ارائه شد. تکمیل و عودت پرسش‌نامه‌ها به منزله تمایل و رضایت از مشارکت در طرح در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

جدول ۱. آزمون بررسی نرمال بودن توزیع متغیرهای پژوهش

متغیرها	تعداد	میانگین	انحراف معیار	آماره کولموگروف	سطح معنی‌داری
بعد ویژگی‌های شخصیتی	۲۰۰	۱۳/۶۵	۳/۱۷	۰/۰۹۸	۰/۲۰۰
بعد اشراف بر محتوا	۲۰۰	۱۵/۵۳	۲/۷۹	۰/۱۰۸	۰/۰۸۱
بعد تسلط بر روش‌های تدریس	۲۰۰	۱۴/۲۱	۳/۵۸	۰/۱۱۲	۰/۰۷۲
بعد شناخت وجوه مختلف یادگیرنده	۲۰۰	۱۸/۹۶	۴/۹۱	۰/۱۶۰	۰/۰۷۱
بعد ارزشیابی استاندارد	۲۰۰	۱۹/۸۱	۷/۲۴	۰/۱۳۶	۰/۰۶۱
بعد رعایت قوانین آموزشی	۲۰۰	۱۳/۳۳	۳/۵۷	۰/۲۰۷	۰/۱۵۴

با توجه به داده‌ها، سطح معناداری تمامی داده‌های به دست آمده از آزمون‌ها بیشتر از ۰/۰۵ می‌باشد. لذا داده‌های پژوهش دارای توزیع نرمال هستند.

جدول ۲. وضعیت کلی نمره ابعاد اخلاق حرفه‌ای تدریس اساتید دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه

امتیاز	وضعیت			ابعاد ارزیابی شده
	نامطلوب	نسبتاً مطلوب	مطلوب	
	۱-۲/۱۰	۲/۱۱-۳/۱۰	۳/۱۱-۵	
۳/۷۸	مطلوب			بعد ویژگی‌های شخصیتی
۲/۵	نسبتاً مطلوب			بعد اشراف بر محتوا
۳/۰۴	نسبتاً مطلوب			بعد تسلط بر روش‌های تدریس
(۲/۰۶)	نامطلوب			بعد شناخت وجوه مختلف یادگیرنده
(۱/۹۳)	نامطلوب			بعد ارزشیابی استاندارد
(۲/۹۷)	نسبتاً مطلوب			بعد رعایت قوانین آموزشی
۲/۳۳	نسبتاً مطلوب			کل

بررسی میانگین امتیاز عوامل شش گانه ارزیابی اخلاق حرفه‌ای مدرسان نشان داد در مجموع، گروه با کسب امتیاز ۲/۳۳ از امتیاز کل ۵ و بر اساس معیار رتبه‌بندی در وضعیت نسبتاً مطلوب قرار داشت. به ترتیب بالاترین امتیاز اخلاق حرفه‌ای تدریس مدرسان در ابعاد بعد ویژگی‌های شخصیتی با امتیاز (۳/۷۸) در سطح مطلوب و بعد تسلط بر روش‌های تدریس با امتیاز (۳/۰۴)، بعد رعایت قوانین آموزشی با امتیاز (۲/۹۷)، بعد اشراف بر محتوا با امتیاز (۲/۵) در سطح نسبتاً مطلوب، بعد شناخت وجوه مختلف یادگیرنده با امتیاز (۲/۰۶) بعد ارزشیابی استاندارد با امتیاز (۱/۹۳) در سطح نامطلوب قرار داشتند.

بحث

مراکز آموزش عالی با برخورداری از اساتید متخصص و دارای صلاحیت به عنوان دستگاه‌هایی که برای بالا بردن سطح دانش و مهارت‌های تخصصی و کاربردی جامعه، تأمین نیروی انسانی متخصص، توسعه مهندسی فرهنگی، خلق افکار تازه و ایجاد روحیه پژوهش در بین آحاد جامعه تلاش می‌کنند، در جوامع دانش محور، به مثابه دستگاه‌های اجتماعی، پیشگام

توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به حساب می‌آیند که علاوه بر رسالت‌های آموزشی و تربیت متخصصان مورد نیاز در سطوح عالی، رسالت مطالعه و بررسی مسائل مبتلا به جامعه و شناسایی راه حل‌های اثربخش به منظور رفع آنان و به طور کلی فرهنگ جامعه را برعهده دارند. ادبیات مربوط به آموزش عالی نیز در سال‌های اخیر بیانگر این است که به طور شتابان، نقش و جایگاه فرهنگی مراکز دانشگاهی رو به افزایش است، به طوری که امروزه حجم عمده‌ای از فعالیت‌ها و کارکردهای دانشگاه را رسالت‌های فرهنگی تشکیل می‌دهد. در هر حال یکی از موضوعات مهم در نظام آموزشی بحث اخلاق حرفه‌ای است. از جمله خرده نظام‌های فرهنگی که می‌توانند در اخلاق فردی افراد جامعه تأثیر گذار باشند، قشر اساتید هستند که نقشی بی‌بدیل در تربیت شهروندان مطلوب و شایسته در جامعه دارند. آن‌ها با تربیت دانشجویان، آن‌ها را برای زیستن مسئولانه، خلاقانه، قانون‌مدارانه و آگاهانه در جامعه آماده می‌کنند. اساتید می‌توانند با پرورش خلاقیت دانشجویان و ایجاد بستر لازم جهت شکوفایی استعدادها و قوه خلاقانه دانشجویان، جستجوگری و گرایش به کار جمعی را در آنان تقویت کنند (نگاهداری، ۱۳۸۷). با عنایت به مطالب پیش گفته، نوشتار حاضر کوشید تا به ارزیابی وضعیت اخلاق حرفه‌ای تدریس مدرسان بپردازد. نتایج یافته‌های حاضر با نتایج تحقیقات نجفی و همکاران (۲۶). جنابادی و ناستی‌زایی. قنبری و همکاران، سبحانی‌نژاد و همکاران؛ ریبولد و همکاران؛ کوکاباس و کاربوکس؛ پینار؛ رافائل و کانیزال؛ همسو می‌باشد. پژوهش حاضر، مانند دیگر پژوهش‌های علوم انسانی که مربوط به انسان می‌باشد. با محدودیت‌ها و مشکلاتی روبرو بوده که به طور خلاصه برخی از آن‌ها در زیر ارائه شده‌اند:

- محدودیت‌های ذاتی پرسش‌نامه کتبی شامل برداشت‌های متفاوت از سؤالات و خصوصاً بودن اخلاق حرفه‌ای
- عدم همکاری کامل بعضی از آزمودنی‌ها با افشای تصمیمات اخلاقی حتی در راستای اهداف تحقیق

به طور خلاصه بنا به پیشینه‌های نظری و تجربی این مطالعه برای ارتقای وضعیت کمی و کیفی استانداردهای اخلاق حرفه‌ای در فرایندهای تدریس و با توجه به اهمیت اخلاق در بین جامعه آموزشی، موضوعاتی زیر جهت مطالعات آتی پیشنهاد نمود.

- با توجه به نقش و اهمیت اساتید به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار در تحقق کمی و کیفی آموزشی، توجه و به‌کارگیری صلاحیت حرفه‌ای شناسایی شده و سایر مؤلفه‌ها در استخدام، آموزش و تربیت و ارزشیابی عملکرد اساتید پیشنهاد می‌شود.
- در تحلیل وضعیت میزان اخلاق حرفه‌ای، نتایج نشان داد که اساتید مذکور دانش فن‌آورانه‌ی آنان در این زمینه‌ی با محدودیت‌هایی روبرو است. بر این اساس پیشنهاد می‌شود مسئولین مراکز دانشگاهی برگزاری دوره‌های تخصصی رایانه برای اساتید را در برنامه‌ریزی‌های آموزشی خود قرار دهند.
- بررسی رابطه‌ی بین میزان صلاحیت حرفه‌ای افراد با متغیرهای دیگر و ... از جمله‌ی زمینه‌هایی است که می‌تواند مورد بررسی قرار گیرد و نتایج حاصل از آن‌ها با نتایج حاصل از این مطالعه مقایسه گردد.

نتیجه‌گیری

نتایج کلی پژوهش را می‌توان در چند گزاره اصلی خلاصه نمود. اول اینکه تحلیل یافته‌ها آشکار ساخت که اگرچه از نظر پاسخگویان رعایت همه ابعاد مؤلفه‌های اخلاق حرفه‌ای در فعالیت‌های آموزش مدرسان از ضرورت و مطلوبیت نسبتاً مطلوبی برخوردار است ما این وضعیت در بعد شناخت و جوه مختلف یادگیرنده و بعد ارزشیابی استاندارد در سطح نامطلوب قرار داشتند. وجود این شکاف حاکی از عمق شکاف میان شرایط و کیفیت رعایت مؤلفه‌های اخلاق حرفه‌ای در وضعیت جاری با وضعیت مطلوب آن‌ها در مراکز آموزشی است. به هر حال رعایت کردن اصول، ضوابط و الزامات حرفه‌ای توسط افراد در یک محیط سازمانی و هنگام اشتغال به مسئولیت‌های کاری به ارتقای کیفیت فرایندهای کاری می‌انجامد و هم

خروجی و نتایج مناسب تری را در پی خواهد داشت. شاید به همین دلیل است که در بدو ورود نیروی انسانی جدیدالورود به هر سازمانی، آشنا کردن آنان با موازین، اصول و سطح مورد انتظار در عملکرد سازمانی و اجرای فرایندهای جامعه پذیری، یک الزام سازمانی است. مراکز آموزشی نیز از این قاعده مستثنی نیست و آسیب شناسی موضوعات اخلاقی در مراکز آموزشی غربی صورت تمرکز و توجه هرچه بیشتر را بر مسئولیت اخلاقی نمایان می سازد. از این رو تلاش برای ارتقای سطح شناخت، باور و پایبندی اساتید آموزشی، رسالتی است که نیازمند ایجاد شرایط و بستر مناسب و انجام پژوهش های متعدد درباره آن است.

منابع

- Arasteh H, Jahed H. Observing ethics in universities and higher education centers: An alternative for improving behaviors. *Neshae Elm*. 2011;1 (2): 32-40 (Persian).
- Beheshtifar M, Nikoe Moghadam M. (2010).Relation of ethical behavior with job satisfaction. *Ethics in Science and Technology*;5 (1, 2): 1. (In Persian).
- Farmahini Farahani M, Maleki M, Fazel Alaf A. (2014). Identify and codify the components student code of ethics. *Ethics in Science &Technology*; 9 (3): 1. (In Persian).
- genaabadi H, Nastiezaie N. Comparing the Current and Desired State of Teaching Professional Ethics among Faculty Members; *University of Sistan and Baluchestan. Educ Strategy Med Sci*. 2015; 8 (5): 317-322.
- Moghanizade M. (2006). The role of ethics in the success of organizations with a strategic approach. [Tehran: Imam Sadeq University. (In Persian).
- Mirmohammadi Meybodi S, Mazlumi SS, Sharifpur Z, Shahbazi H, Mohammadlu A. The characteristics of effective teaching based on viewpoints of shahid Sadoqi University of Medical Sciences. *J Med Educ Dev*. 2013;5 (9): 52-62. [Persian].
- Najafi H, Maleki H, farmahini farahani M, jafari harandi R. An Assessment of Faculty Members' Professional Ethics from Students' Viewpoint in Medical School of Shahed University. *J Med Edu Dev*. 2016; 9 (21): 93-102.
- Pinar I. (2002)." Research for academician value ethics.Saint Louis University. *Journal of Business Ethics*,No,43,Vol,13.PP: 23-32.

- Kocabas I, Karakose T. (2009). Ethics in school administration. African Journal of Business Management, Vol. 3, No. 4, pp. 126-130.
- Khanbari, s. Ardalan. M (2015). University Staff Members' Ethics and Relationship with Quality in High Education. 3. 2015; 10 (2): 0-0
- Rafael, A. & Canizal, E. (2001). The moral profession. A Study of Moral Development and Professional Ethics of Faculty, ph.D. Theses. The University of Texas at Austin.
- Reybold D, Halx L. (2008). Professional Integrity in Higher Education Development. Pro Quest Education Journals»: A Study of Administrative Staff Ethics in Student Affairs, Journal of College Student pp. 110-122.
- Talebzadeh Shoshtari L, Pourshafaie H. Attributions of Successful Professors in Promoting Academic Motivation in Birjand University Students. J Res Plan High Educ. 2011;17 (2): 81-97. [Persian].